

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos ekonomikos ir
inovacijų ministro
2021 m. vasario 25 d. įsakymu Nr. 4-144

LIETUVOS RESPUBLIKOS EKONOMIKOS IR INOVACIJŲ MINISTERIJOS KORUPCIJOS PREVENCIJOS POLITIKA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos korupcijos prevencijos politika (toliau – Korupcijos prevencijos politika), kuri yra vienas iš Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos antikorpucinės aplinkos elementų, apibrėžia bendrąsias korupcijos netoleravimo Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijoje (toliau – Ministerija) nuostatas, korupcijos prevencijos politikos pagrindinius principus, reglamentuoja Ministerijoje taikomas korupcijos prevencijos priemones ir jų įgyvendinimo koordinavimą bei kontrolę.

2. Korupcijos prevencijos politikos tikslas – užtikrinti, kad Ministerijoje vykdoma veikla ir elgsena atitiktų teisės aktų reikalavimus, patikimumo, sąžiningumo, skaidrumo ir etikos principus.

3. Pagrindinės sąvokos:

3.1. **Korupcija** – bet koks Ministerijos valstybės tarnautojo ar darbuotojo, dirbančio pagal darbo sutartį (toliau – darbuotojas), piktnaudžiavimas įgaliojimais, siekiant naudos sau ar kitam asmeniui.

3.2. **Korupcijos prevencija** – korupcijos rizikos veiksnių nustatymą, įvertinimą, šalinimą ir (ar) mažinimą apimanti sisteminga veikla, kuria siekiama didinti atsparumą korupcijai ir sudaryti bei įgyvendinti korupcijai atsparios aplinkos kūrimo sistemos priemones.

3.3. **Neetiškas elgesys** – elgesys, prieštaraujantis Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 3 straipsnyje įtvirtintiems pagrindiniams etikos principams.

3.4. **Nepotizmas** – savo šeimos narių, giminaičių bei draugų protegavimas ir globa naudojantis einamomis pareigomis, vardu ir galia.

3.5. **Neteisėtas atlygis** – bet kokie daiktai, pinigai, dovanų čekiai, paslaugos, lengvatos ar nuolaidos, teikiamos darbuotojui dėl jo atliekamų pareigų, kuriomis gali būti siekiama įgyti darbuotojo palankumą, daryti įtaką darbuotojų priimamiems sprendimams, išskyrus dovanas, gaunamas pagal tarptautinį protokolą ar tradicijas, kurios yra susijusios su darbuotojo pareigomis, ir reprezentacijai skirtas dovanas (valstybės, įstaigos ir kitokia simbolika, kalendoriai, knygos ir kitokie informacinio pobūdžio spaudiniai).

3.6. **Piktnaudžiavimas** – darbuotojo naudojimas tarnybine padėtimi arba įgaliojimų viršijimas, kai dėl tokių veiksmų žalos patiria Ministerija, valstybė, Europos Sąjunga, tarptautinė viešoji organizacija, juridinis ar fizinis asmuo. Ministerijoje netoleruojamas tiek aktyviais veiksmais, tiek ir neveikimu atliekamas, tai yra neatlikimu veiksmų, kurie, atliekant savo pareigas ir įgaliojimus, buvo būtini, piktnaudžiavimas.

3.7. **Prekyba poveikiu** – neteisėti darbuotojo ar per tarpininką vykdomi veiksmai, pasinaudojant savo pareigomis, suteiktais įgaliojimais, giminystės ryšiais ir (ar) pažintimis darbo aplinkoje, ar kita tikėtina įtaka, siekiant paveikti kitus darbuotojus, kitas įmones, įstaigas ar organizacijas, kad pastarieji teisėtai ar neteisėtai veiktų (arba atvirkščiai – neveiktų), vykdydami savo įgaliojimus.

3.8. Kitos Korupcijos prevencijos politikoje vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatyme, Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatyme, Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatyme, Lietuvos Respublikos baudžiamajame kodekse.

4. Ministerija, patvirtindama Korupcijos prevencijos politika įsipareigoja netoleruoti jokių korupcijos pasireiškimo formų (interesų konflikto, kyšininkavimo, neetiško elgesio, nepotizmo, neteisėto atlygio, papirkimo, prekybos poveikiu, piktnaudžiavimo ar kitų korupcinio pobūdžio veikų, numatytų Baudžiamajame kodekse), daromų viešojo administravimo srityje ar formuojant valstybės politiką Ministerijai priskirtose srityse, kur būtų siekiama naudoti sau ar kitiems asmenims.

5. Korupcijos prevencijos politika yra Ministerijos organizacinės kultūros ir darbuotojų elgesio normų formavimo dalis ir jos nuostatos taikomos visiems darbuotojams. Visi santykiai su Ministerijoje aptarnaujamais asmenimis (fiziniais ir juridiniais), partneriais (instituciniais, socialiniais, ekonominiais, visuomeniniais), kitais viešojo ir privataus sektoriaus atstovais yra grindžiami Korupcijos prevencijos politikoje įtvirtintais principais.

6. Korupcijos prevencijos politika parengta Korupcijos prevencijos įstatymo, Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo, Lietuvos Respublikos lobistinės veiklos įstatymo nuostatomis bei atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos parengtą Antikorupcinės aplinkos viešajame sektoriuje kūrimo ir įgyvendinimo vadovą.

II SKYRIUS BENDROSIOS MINISTERIJOS KORUPCIJOS NETOLERAVIMO NUOSTATOS

7. Ministerija laikosi nepakantumo korupcijai pozicijos ir siekia, kad jos darbuotojai:

7.1. vykdytų savo funkcijas ir priimtų sprendimus laikydamiesi viešojo administravimo principų, nurodytų Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 3 straipsnio 1 dalyje;

7.2. susidūrę su korupcijos apraiškomis Ministerijos ar jai pavaldžių įstaigų veikloje, teiktų pranešimus, pasiūlymus dėl interesų konfliktų grėsmės valdymo bei korupcijos prevencijos tobulinimo.

8. Ministerija siekia, kad joje dirbtų tik nepriekaištingos reputacijos asmenys, konsultuoja darbuotojus kaip išvengti korupcinio pobūdžio teisės pažeidimų, juos padariusiems taiko atsakomybę, o nustačiusi nusikalstamos veikos pažymių, nedelsdama, ne vėliau kaip per 1 darbo dieną, informuoja teisėsaugą.

9. Ministerija siekia, kad jos veikla atitiktų Valstybės tarnybos įstatyme apibrėžtus veiklos procedūrų skaidrumo ir aiškumo kriterijus.

10. Ministerijos vadovybė, Ministerijos patarėjai ir struktūrinių padalinių vadovai dalyvauja įgyvendinant valstybės korupcijos prevencijos politiką, savo elgesiu rodydami pavyzdį Ministerijos darbuotojams, savo veikla skatina skaidrumo principo suvokimą ir taikymą kasdienėje veikloje.

11. Visi Ministerijos darbuotojai įsipareigoja vengti bet kokių korupcinio pobūdžio teisės pažeidimų, patikėtas pareigas atlikti sąžiningai, skaidriai bei laikydamiesi viešojo administravimo principų ir yra asmeniškai atsakingi už Korupcijos prevencijos politikos, kiek tai susiję su jų pareigomis Ministerijoje, vykdymą ir taikymą.

III SKYRIUS

KORUPCIJOS PREVENCIJOS POLITIKOS ĮGYVENDINIMO PRINCIPAI

12. Ministerija, formuodama ir įgyvendindama Korupcijos prevencijos politiką, vadovaujasi šiais, Korupcijos prevencijos įstatyme nustatytais, principais:

12.1. teisėtumo – korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonės įgyvendinamos laikantis Lietuvos Respublikos Konstitucijos, įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimų bei užtikrinant pagrindinių, Lietuvos Respublikos Konstitucijoje apibrėžtų, asmens teisių ir laisvių apsaugą;

12.2. visuotinumą – korupcijos prevencijos subjektais yra visi darbuotojai;

12.3. sąveikos – korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonių veiksmingumas užtikrinamas derinant visų korupcijos prevencijos subjektų veiksmus, keičiantis informacija ir teikiant vienas kitam kitokią pagalbą;

12.4. pastovumo – korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonių veiksmingumas užtikrinamas nuolat tikrinant ir peržiūrint korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonių įgyvendinimo rezultatus bei teikiant pasiūlymus dėl atitinkamų priemonių veiksmingumo didinimo atitinkamam subjektui, kuris pagal savo kompetenciją įgaliotas įgyvendinti tokius pasiūlymus.

IV SKYRIUS

PRANEŠIMAI APIE KORUPCIJOS PREVENCIJOS POLITIKOS PAŽEIDIMUS

13. Darbuotojai raginami būti neabejingi įgyvendinamai Korupcijos prevencijos politikai ir visais atvejais, kai sužino ar įtaria apie galimą padaryti ar padarytą korupcinio pobūdžio veiką, viešųjų ir privačių interesų derinimo ar Valstybės tarnybos įstatyme nustatytų elgesio principų pažeidimą, skatinami išreikšti savo susirūpinimą informuojant apie tai tiesioginį vadovą, už korupcijos prevenciją atsakingą Ministerijos darbuotoją ar Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministrą.

14. Ministerijos vadovybė įsipareigoja užtikrinti darbuotojo, pareiškusio susirūpinimą dėl Korupcijos prevencijos politikos pažeidimų, galimų korupcijos atvejų, viešųjų ir privačių interesų derinimo ar nustatytų elgesio taisyklių pažeidimų, anonimiškumą (jam pageidaujant) ir / arba kitaip saugoti asmenį bei jo pateiktą informaciją, imtis priemonių, kad darbuotojas, pareiškęs susirūpinimą dėl galimo Korupcijos prevencijos politikos pažeidimo, korupcijos atvejo, viešųjų ir privačių interesų derinimo ar Valstybės tarnybos įstatyme nustatytų elgesio principų pažeidimo nepatirtų keršto, diskriminacijos, mobingo ar kitokio neigiamo poveikio.

15. Ministerija ragina darbuotojus, aptarnaujamus fizinius ir juridinius asmenis, institucinius, socialinius, ekonominius, visuomeninius partnerius pranešti apie Ministerijos įgyvendinamos Korupcijos prevencijos politikos pažeidimus arba įtariamus pažeidimus pateikiant pranešimą už korupcijos prevenciją atsakingam Ministerijos darbuotojui ar el. paštu praneseju.apsauga@eimin.lt. Ministerija garantuoja, kad neatskleis pranešimą pateikusių asmens tapatybės ir imsis visų priemonių, kad apie Korupcijos prevencijos politikos pažeidimus pranešusius asmenis apsaugotų nuo bet kokių galimų neigiamų pasekmių.

16. Pranešėjų apsaugos nuostatos, nurodytos Korupcijos prevencijos politikos 14–15 punktuose, taikomos ir tais atvejais, jeigu paaiškėja, kad asmens pateikta informacija yra klaidinga ar nepasitvirtina.

17. Gauti pranešimai, atsižvelgiant į jų turinį, tiriami, nagrinėjami ir atsakymai pranešimą pateikusiems asmenims teikiami Lietuvos Respublikos pranešėjų apsaugos įstatymo bei Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro 2020 m. sausio 28 d. įsakymo Nr. 4-49 „Dėl informacijos apie pažeidimus Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijoje teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ nustatyta tvarka. Pranešimai negali būti perduoti Ministerijos

struktūriniam padaliniui ar darbuotojui, dėl kurio veiksmų pranešimą pateikęs asmuo išreiškė susirūpinimą.

V SKYRIUS

MINISTERIJOJE TAIKOMOS KORUPCIJOS PREVENCIJOS PRIEMONĖS

18. Korupcijos prevencijos politiką Ministerijoje formuoja Ekonomikos ir inovacijų ministras.

19. Už korupcijos prevenciją atsakingas Ministerijos darbuotojas rengia ir teikia pasiūlymus Ekonomikos ir inovacijų ministrui dėl korupcijos prevencijos organizavimo, organizuoja, koordinuoja ir kontroliuoja korupcijos prevencijos priemonių įgyvendinimą. Korupcijos prevencijos priemonės įgyvendina ir kiti darbuotojai, pagal kompetenciją vykdydami priskirtas funkcijas ir antikorupcinės programos priemonių plane, patvirtintame Ekonomikos ir inovacijų ministro įsakymu, jiems numatytas priemonės.

20. Ministerijoje taikomos šios korupcijos prevencijos priemonės:

20.1. Antikorupcinės programos ir jos priemonių plano rengimas, koordinavimas ir įgyvendinimas. Siekiant didinti atsparumą korupcijai, už korupcijos prevenciją atsakingas Ministerijos darbuotojas, vadovaudamasis Korupcijos prevencijos įstatymu, rengia Ministerijos antikorupcinę programą ir jos įgyvendinimo priemonių planą, koordinuoja bei kontroliuoja jų įgyvendinimą. Ministerijos antikorupcinės programos paskirtis – užtikrinti pastovumo principą atitinkančią korupcijos prevencijos ir kontrolės sistemą Ministerijoje. Antikorupcinė programa ir jos priemonių planas tvirtinami Ekonomikos ir inovacijų ministro įsakymu.

20.2. Darbuotojų tolerancijos korupcijai nustatymas. Už korupcijos prevenciją atsakingas Ministerijos darbuotojas, atsižvelgdamas į antikorupcinę programą ir jos priemonių planą arba savo iniciatyva atlieka Ministerijos darbuotojų apklausą apie korupciją, korupcijos toleravimą ar netoleravimą.

20.3. Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas ir vertinimas. Už korupcijos prevenciją atsakingas Ministerijos darbuotojas, vadovaudamasis Korupcijos prevencijos įstatymu, atlieka korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą ir vertinimą. Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo ir vertinimo tikslas – nustatyti veiklos sritis, kurios turi daugiausiai korupcijos rizikos veiksnių, parengti bei įgyvendinti prevencijos priemonės šių sričių veiklos vertinimo metu nustatytiems korupcijos rizikos veiksniams valdyti ar pašalinti. Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas ir vertinimas atliekamas iki kiekvienų metų III ketvirčio pabaigos ir jo išvada teikiama Ekonomikos ir inovacijų ministrui.

20.4. Informacijos apie asmenį gavimas. Siekdamas užtikrinti, kad į pareigas būtų priimti ir tas pareigas eitų tik nepriekaištingos reputacijos reikalavimus atitinkantys asmenys, vadovaudamasis

Korupcijos prevencijos įstatymu, Ministerijos padalinys, atsakingas už personalo valdymą, kartu su už korupcijos prevenciją atsakingu Ministerijos darbuotoju organizuoja kreipimąsi į Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybą dėl informacijos apie asmenį, siekiantį eiti arba einantį pareigas Ministerijoje ar Ministerijai pavaldžios įstaigos vadovo pareigas, pateikimo. Visa gauta informacija apie asmenį pateikiama Ekonomikos ir inovacijų ministrui ir už personalo valdymą atsakingam Ministerijos padaliniui.

20.5. Teisės aktų ar jų projektų antikorupcinis vertinimas. Ministerijos padalinys, parengęs teisės akto projektą, Korupcijos prevencijos įstatyme nustatytais atvejais atlieka teisės aktų projektų antikorupcinį vertinimą ir už korupcijos prevenciją atsakingo Ministerijos darbuotojo prašymu teikia jam informaciją, reikalingą nustatyti, kiek ši priemonė padėjo pašalinti korupcijos apraiškų riziką, ar po šios priemonės vykdymo yra padaryta pažanga.

20.6. Darbuotojų antikorupcinis švietimas. Už korupcijos prevenciją atsakingas Ministerijos darbuotojas savo iniciatyva arba kartu su Ministerijos padaliniu, atsakingu už personalo valdymą, atsižvelgdamas į darbuotojų švietimo antikorupcine tema poreikį, teikia informaciją ir organizuoja mokymus korupcijos prevencijos temomis.

20.7. Etiško ir skaidraus elgesio gairių darbuotojams nustatymas. Siekiant užtikrinti skaidrią ir teisėtą Ministerijos veiklą, skatinti darbuotojus suvokti skaidrumo principą ir vengti galimos neteisėtos įtakos priimamiems sprendimams, kiekvienas darbuotojas turi susipažinti ir savo veikloje vadovautis Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos skaidraus elgesio gairėmis (1 priedas), kuriose nustatytas darbuotojams rekomenduotinas elgesys, susidūrus su neteisėto atlygio siūlymu.

20.8. Darbuotojų viešųjų ir privačių interesų deklaracijų patikrinimas ir interesų konfliktų kontrolė. Siekiant stiprinti interesų konflikto prevencijos bei kontrolės veiklą, už korupcijos prevenciją atsakingas Ministerijos darbuotojas tikrina darbuotojų privačių interesų deklaracijų duomenis ir teikia rekomendacijas, priminimus darbuotojams dėl privačių interesų deklaravimo. Viešų ir privačių interesų derinimas bei interesų konflikto prevencijos bei kontrolės veikla Ministerijoje vykdoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro 2020 m. kovo 16 d. įsakymo Nr. 4-166 „Dėl Lietuvos Respublikos privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo nuostatų įgyvendinimo ir kontrolės Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijoje“ nuostatomis.

20.9. Darbuotojų nusišalinimų administravimas. Darbuotojui draudžiama dalyvauti rengiant, svarstant ar priimant sprendimus ar kitaip juos paveikti ar bandyti paveikti, arba atlikti kitas tarnybines pareigas, jeigu atliekamos tarnybinės pareigos yra susijusios su jo privačiais interesais. Siekiant valdyti galimus ir esamus interesų konfliktus bei iš to kylančias rizikas, darbuotojams

teikiamos rekomendacijos, kaip tinkamai pasielgti patekus į interesų konflikto situaciją. Ministerijoje taikoma nusišalinimo ir nušalinimo tvarka, nustatyta Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos deklaruojančių asmenų, nusišalinimo nuo pavesto darbo ar užduoties, tvarkos apraše (2 priedas).

20.10. Dovanų, gautų pagal tarptautinį protokolą ar šalies tradicijas, bei reprezentacinių dovanų administravimas. Ministerijos darbuotojai negali priimti dovanų ar paslaugų arba jų teikti, jeigu tai gali sukelti interesų konfliktą. Dovanų, gautų pagal tarptautinį protokolą ar šalies tradicijas, bei reprezentacinių dovanų administravimas Ministerijoje reglamentuojamas Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos dovanų, gautų pagal tarptautinį protokolą ar šalies tradicijas, bei reprezentacinių dovanų administravimo tvarkos apraše (3 priedas).

20.11. Pranešimų, gaunamų Ministerijos vidiniu kanalu, administravimas bei pranešėjų apsaugos užtikrinimo organizavimas. Ministerijos darbuotojams (esamiems ir buvusiems) bei asmenims, kuriuos su Ministerija sieja ar siejo sutartiniai santykiai, yra sudaryta galimybė Ministerijos vidiniu kanalu pateikti informaciją apie pažeidimus Ministerijoje, keliančius grėsmę viešajam interesui arba pažeidžiančius viešąjį interesą. Šio vidinio kanalo tikslas – identifikuoti piktnaudžiavimo atvejus lemiančias ar galinčias lemti Ministerijos vidaus aplinkybes ir identifikuoti bei įgyvendinti tokių atvejų prevencijos priemones. Ministerijos vidinio kanalo administravimas vykdomas vadovaujantis Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro 2020 m. sausio 28 d. įsakymo Nr. 4-49 „Dėl informacijos apie pažeidimus Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijoje teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

20.12. Lobistinės veiklos administravimas. Siekiant Ministerijoje skatinti Lobistinės veiklos įstatymo nuostatų laikymąsi, užkirsti kelią neteisėtai lobistinei veiklai, reikalavimai Ministerijos darbuotojų veiksmams, susidūrus su lobistine ar įtakos teisėkūrai veikla, elgesio standartai ir taikomos prevencinės priemonės nustatytos Lobistinės veiklos administravimo Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijoje tvarkos apraše (4 priedas).

VI SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

21. Korupcijos prevencijos politika skelbiama viešai Ministerijos interneto svetainėje. Ministerija ragina fizinius ir juridinius asmenis, institucinius, socialinius, ekonominius, visuomeninius partnerius, kitus viešojo ir privataus sektoriaus atstovus laikytis Korupcijos prevencijos politikoje nustatytų reikalavimų.

22. Kiekvienas darbuotojas gali teikti Ekonomikos ir inovacijų ministrui arba už korupcijos prevenciją atsakingam Ministerijos darbuotojui siūlymus dėl Korupcijos prevencijos politikos tobulinimo.

23. Asmens duomenų, nurodytų Korupcijos prevencijos politikos 20.4, 20.8–20.12 papunkčiuose, tvarkymo tikslas – užtikrinti, kad Ministerijos veikla atitiktų Valstybės tarnybos įstatyme apibrėžtus veiklos procedūrų skaidrumo ir aiškumo kriterijus. Asmens duomenys tvarkomi, vadovaujantis teisės aktais, reglamentuojančiais asmens duomenų tvarkymą. Duomenų subjektų teisės įgyvendinamos vadovaujantis Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro 2015 m. balandžio 27 d. įsakymu Nr. 4-269 „Dėl Duomenų subjektų teisių įgyvendinimo Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijoje tvarkos aprašo patvirtinimo“. Informacija apie asmens duomenų tvarkymą Ekonomikos ir inovacijų ministerijoje pateikiama ministerijos interneto svetainėje <https://eimin.lrv.lt/lt/asmens-duomenu-apsauga>.
